

ILLVSTRISSIMO, REVERENDISSIMOQ; DOMINO.
DOM. BERTRANDO
 DE ECHAVS.

ARCHIEPISCOPO TVRONENSI, PRIMO
 REGIS CHRISTIANISSIMI ELEMOSYNARIO.

Sanctioris interiorisq; confessus Consiliario, vtriusque Ordinis Commendatori, &c.

Has studiorum suorum primitias vouet & consecrat,

VICTOR PALLV.

VOD hac votum nupatione in Dignitatem tuam pecco, (Antistes Reuerendissime) tua humanitas culpam omnem amonet, quã itã facilis apud te aditus patet, ut nemo sit, cui non; si tenuis est, nutum tuum; si magnus, applausum promittat. Incredibili illã tuã humanitate iam dudum fratrem in gratiam tuam recepisti, ac subinde tantis cumuloisti beneficijs, ut eorum magnitudo in me redundarit. E quidem sensi quanta esset animi tui in eum propensio, cuius solã commendatione, prius ego tua beneficijs ornatus sum, quam tu meis officijs provocatus. Ut deinde mihi datum est dexteram tuam osculo contingere, ea me comitis excepit, quã dignitatis tuæ splendorem humilibus soles obumbrare, & quam ita in omnes diuisis, ut omnium sit singularis. Iam igitur totum id quod audeo tuæ humanitati; quod offero, tuis beneficijs, debeo. Neque verò parum me ad literarum studia excitauit is locus qui apud te Ausus tribuitur, quas non sinit in alio sacratio cultiores esse quàm in tuo: Facilem me si pateris votuam hanc tabulam, eius rholo appendi: illa quidem rursus rursusque penicillo amorum picturam delineat, sed hominum est non Deorum, nec Genium tuum attingit, cuius rarum felicitatem omnes ad stuporem mirantur. Certè id ipsum parum tibi videretur, nisi quoque virtutis consortio penè ad superos esses prouectus, à quibus solã mortalitate discrepas. Non est humani ingenij laudes tuas implere neque mei, verba meditari quibus gratias agam benignitati tuæ, quæ non secus ac diuina, cogitatione impensius colitur quàm voce. Id vnum te (Antistes Reuerendissime) supplex oro, ne falsitias me fratrem obsequij & obseruantie socium inter cultores admittere; inuenies religiosum, si te exorari permiseris.

Vale diu.

F.M.P.
 1714.10.10

QVÆSTIO MEDICA

QVOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBVS

MANE DISCVTIENDA IN SCHOLIS MEDICORVM.

DIE IOVIS IV. IANVARII.

M. PETRO GVENAVLT, Doctore Medico Moderatore.

722

An μολαχάρμοι ingeniosi ?

OMO supra cetera vegetabilia & animalia habet quod celo imputet. Huius & illorum ortus longè dispar ratio est. Ab illis vnà cum semine traduces animæ suæ sibi ipsi domicilia præparant & architectantur. Arhuius feminalem tantum materiam, à toto deciduam, vterque generans subministrat, quam deinde vis conformatrix, vegetantis formæ vices gerens, ita fingit & adornat, vt ipsa ελομελής, circa septimum à conceptu diem, nudam & tabulæ rasæ persimilem, cecilitis infusam, recens creatam, animam excipiat. Ne cogites hanc in solo corde aut cerebro suam fixisse sedem. Tota vbique est suis armata facultatibus, etiam nūm in minimis quas informat particulis, quibus ita insinuat, corporique adunatur, vt datum ambo suos sibi communicent affectus, adeoque alterutro laborante vtrumque doceat, ac vicissim alterum alterius integritate viget. Hinc mens sana in corpore sano. Nec aliunde animorum varietas repetenda, quam ex multiplici corporum χρομολογία atque temperatura. Anima perfectus organum nata expeditius operatur: neque rarā facit cum formā militum sapientia. Vnde Phyllognomonia interna ex externis non frustrā rimatur, quæ ex membrorum facie, totiusque corporis filo & habitu, cum naturales animæ dotes, cum insitas propensiones colligit.

NIMÆ cognoscētis facultas duplex rationalis & sensitiua: hac ἀλογος, ἀχρηστος, ὁργανὸς, circa singulare obiectum occurrat: illa λογική, χρηστος, nullius corpori instrumenti cōsortio circa commune & πᾶσι δὲ negotiatur: hac tamen consecutione vt oietur sine φαντασματικῇ familiaritio: τίς δὲ αὐτῆς ἔστι καὶ οὐκ ὅτι παύσειν ἢ ἀποθνήσκει. Horum facilis apprehensio, compositio, diuisio, ingenium dicitur quasi ingenitum quidpiam & πᾶσι μυστος, vnde & ωφύεις ingeniosi audiunt. Apprehensioni succedit iudicium. Hinc fit vt vis omnis & energia intellectus, licet immaterialis, à dexteritate ipsius potentie materialis, maximè pendeat, adeoque temperamenti rationem tamquam causam materialem & disponentem sequatur. Sed ex quolibet ligno non fit Mercurius, nec ex quouis temperamento ingenij felicitas elucet. Sunt penè infinitæ temperamentorum differentie, quorum medium perfectissimum est animæ instrumentum, ac veluti centrum in circulo: neque tamen puncti vicem obtinet, sed multam diametri partem sibi vendicat. In hoc centro viget calor ad inuentionem, duratque ad perpenionem & retentionem. Hæc sunt diuinæ illæ mentis agitationes & ἐκπαινήσεις: hæc, inquam, ingenia facili nouarum rerum comprehensione fiunt δαμονιάπηγα.

ΑΛΛΟΣ ΑΡΚΟΙ temperatissimi sunt, & ceteris sensoria facultate anteferendi: sensus quinque externi ad elementa quatuor reuocantur: olfactus, homini quàm ceteris animalibus debilior, odoris similitudine igneus: auditus æthereus, visus, solā specierum admisione edius, aqueus: tactus & gustus, terre: τὸ γὰρ χρομὸν εἶδός τι ἀφ' οὗ ἔστι: Vterque necessitatis & temperamenti sensus sed tactus maximè ex æquali omnium qualitarum miscella perfectus; cuius τὸ αἰσθητικόν Aristoteli internum; Galeno, melius, externum: vterque tamen nēuosa caro est, ex primorum contrariorum mixtione temperata, tactillum differētiis exactè discernens. Eius naturalis molliques, vt exquisiti temperamenti effectus est, sic & index; præsertim in vola manus, vni homini propter prudentiam concessa. Quod animæ ratio, hoc corpori est manus, cuius munus duplex, tangere & apprehendere: molliques ad tactum & ingenij præstantiam eximè confert: durities ad apprehensionem & corporis robur. Vt ex vngue leonem, sic ex manu hominem, ne vanam hac in parte χρομολογίας suggilles. Nerui diuiores motui, molliores sensui, subseruiunt. Hinc εἰ μολαχάρμοι; alioquin σκληροτάτοι & παρὰ ἔργου; agrestes homines indigitati. Eò sanè quisque prudentior est quò tactu præcellit, adeoque homo animalium prudentissimus, hoc sensu ceteris præstat.

EQVICQVAM Chaldæi sua nobis ingerunt ἀποταλίσματα; non à celo Mercuriales viri, sed à temperamento. Et quisquis concinnā partium omnium structurā optimāque temperie, se totum studiis addixerit, is sibi & Mercurius & Saturnus. Neque verò florescit animus cum deflorescit corpus: præferuntur ἡλικία βέλται: Adulterina plerumque est senilis prudentia, quæ omnia cauet, quia omnia timet. Non melancholicus humor ingeniosos facit, sed ingenium melancholicos: ille per se mentis actionibus officit, crassitie sua spiritus infuscat, animum terrore complet, ingeniumq; hebetat. Quod si tenuior factus, subtiliori pituita madefcat, nec non bili & sanguini permixtus, ita saturetur, vt corpus vnum ex hac miscella confici videatur, in quo potiores quidem partes sanguinis sint, secundæ flauæ, terciæ nigre bilis pituita perfusa: iam non melancholicus humor lucebit, sed temperata illa congeries, ex quā purissimi tenuissimique efferruntur spiritus, & admirabiles in animo motus excitantur. Omnem intemperiem superat pituita mentis actionibus prorsus inepta. Caue molliudinem cum laxitate confundas, aut mulieres viris ingeniosiores credas.

D ingeniorum diuersitatem non parum conferunt progenitores, alimenta, & natale solum. Qui viuet in folijs venit ab radicibus humor: Sic patrum in natos abeunt cum semine morbi, mores; quos subinde initio & alieno nutrimento lacte, consequentisque diutæ vitio, non rarò contingit degenerare. Qui temperatæ subiiciuntur plagæ vt 5. & 6. climati, fortiores simul sunt ac mitiores, & ad disciplinas capeffendas aptiores: Ijs heroica ingenia, totiusque naturæ capacia: iisdem imperia delata fuere, quæ extremis gentibus numquam. Hinc Roma terrarum domina consilijs, Barbarorum refringit vires, & forti manu Meridionalium cogitationes. Hinc Athenæ Musarum deliciae tot Solones dederunt, Scythia vnum Anacharsim. Asiatici, gentis vitio, molles & effeminati, alioquin prudentes & acuti. Septentrionales duri, agrestes, inconfulti, præcites: Meridionales timidi, cauti, animo non minus implicito, quàm capillitio. Quisque suos patitur mores. Felicitèr ille natus arguitur, cui, emendatiore corporis formā, viuidus efflorescat color, cum pilorum tenuitate ad nigros accedentium, vnguium pelluciditate, carnis denique molliudine, quæ præterquam quod sit exquisitissimi tactus, adeoque integerrimi temperamenti πικρότερον, eò ingenium iuuat vel maximè, quia dispergit soluique redundantia retrimenta, quibus pulsus spiritus subtiliores manent, tumque maiori alacritate ad potentiarum obsequium accurrunt, vnde phantasmata puriora & defæcatoria contingunt, celerioresque mentis agitationes.

Ergo μολαχάρμοι ingeniosi.

Proponebat Lutetiæ VICTOR PALLV Turonensis. A.R.S.H.M.DC.XXIX.

DOMINI DOCTORES DISPUTATVRI

M. Hermanus de Launay.
M. Philippus Harduinus de S. Iacques.
M. Helias Beda.

M. Franciscus Desfrancois.
M. Ioannes du Cledat
M. Claudius Ququebeuf.

M. Franciscus Lefpiciet.
M. Franciscus le Sage.
M. Georgius Cornuti.

